

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 64/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Polákom, Hlavná 137, Prešov, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Tpo 27/2021 z 15. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 15. decembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tpo 27/2021 z 15. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Východ (ďalej len „vyšetrovateľka“) ČVS: PPZ-269/NKA-VY2-2020 z 30. novembra 2020 (ďalej len „uznesenie o začatí trestného stíhania“) bolo podľa § 199 ods. 1, 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, ods. 4 písm. a), ods. 5 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), i) Trestného zákona a na § 125 ods. 1 Trestného zákona a za obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania o obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1. písm. a), b), ods. 3 písm. a), ods. 5

písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), i) Trestného zákona a na § 125 ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením vyšetrovateľky ČVS: PPZ-269/NKA-VY2-2020 z 13. septembra 2021 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľovi vznesené obvinenie za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Na základe návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 33 Tp 80/2021 zo 16. septembra 2021 rozhodol, že podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku berie sťažovateľa do väzby.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje argumentáciu uvedenú v ním podanej sťažnosti proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu, pričom v podstatnom namieta: 1. vyšetrovateľka a ani okresný súd sťažovateľovi neumožnili oboznámiť sa s celým obsahom vyšetrovacieho spisu; 2. uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné, keďže uznesením o začatí trestného stíhania bolo trestné stíhanie začaté vo vzťahu k dokonaným trestným činom, avšak uznesením o vznesení obvinenia bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie za trestné činy v štádiu prípravy, a teda nebola zachovaná totožnosť skutku; 3. nie je daný dôvod tzv. útekovvej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (keďže konajúce súdy prihliadali len na výšku hroziaceho trestu bez prihliadnutia na iné okolnosti veci); 4. nie je daný dôvod tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (keďže nebol podporený konkrétnymi skutočnosťami).

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prikázal krajskému súdu prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ktorým rozhodol o jeho vzatí do väzby.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru:

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je na konanie o väzbe aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe

obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli. Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru, s ktorým musí byť v súlade vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane.

11. V každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je ústavný súd povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci [II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie].

12. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu zároveň vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011).

Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku,

akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

13. Pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu teda úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či mal/nemal byť sťažovateľ vzatý do väzby. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s námietkami sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

14. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým zamietol sťažovateľovu sťažnosť proti prvostupňovému uzneseniu okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby.

15. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietanú nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu nezachovania totožnosti skutku, krajský súd v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že totožnosť skutku je zachovaná, ak je aspoň sčasti zachovaná totožnosť konania alebo totožnosť následku. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal, že z porovnania obsahu skutkových viet uznesenia o začatí trestného stíhania a uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že v oboch prípadoch skutkového deja najprv neznámy páchatel'/páchatelia, ako aj následne sťažovateľ mali nakupovať v podstate od totožných spoločností pôvodne znehodnotenú krátku strelnú zbraň či hromadne účinnú zbraň (neskôr bližšie špecifikované ako pôvodne krátku ostrú zbraň deaktivovanú na flobertové zbrane), kde ich na území mesta Prešov bez potrebného povolenia mal/i prerobiť tak, že na týchto zbraniach mali byť vykonané úpravy alebo výmena komponentov vedúce k plnohodnotnému sfunkčneniu týchto zbraní (potom bližšie špecifikované tak, že sťažovateľ mal vykonávať nedovolené úpravy smerujúce k reaktivácii uvedených zbraní na ostré zbrane s pôvodným kalibrom), na ktorých držbu je v zmysle zákona potrebné povolenie, a to všetko s cieľom ich predáť pôvodne hlavne zákazníkovi v západnej Európe (po doplnení dokazovania aj zákazníkovi na Slovensku), pričom sťažovateľ mal kupujúcim poskytovať detailné návody v ústnej a písomnej forme, akým spôsobom ním predávanú zbraň reaktivovať, resp. dokončiť ním začatú reaktiváciu zbraní na ostré zbrane s pôvodným kalibrom, na ktorých držbu je v zmysle zákona potrebné povolenie. Podľa názoru krajského súdu, vychádzajúc z tejto komparácie skutkových viet predmetných uznesení, je v posudzovanom prípade bez rozumných pochybností zachovaná totožnosť konania páchatel'a (pôvodne páchatelia spoločne nenakupovali či neupravovali deaktivované zbrane, ale mal to byť buď priamo organizátor, resp. niektorý z členov skupiny na pokyn organizátora) – nákup pôvodne „ostrých“ zbraní deaktivovaných (znehodnotených) na flobertové zbrane s cieľom ich spätnej úpravy smerujúcej k ich reaktivácii (sfunkčneniu) na ostré zbrane s pôvodným kalibrom na účely ich následného predaja so ziskom. Ide o predtým neznámeho

páchateľa a následne sťažovateľa s rozdielnym vývojovým štádiom spáchania skutku (v štádiu prípravy) kladeného nateraz za vinu sťažovateľovi.

Podľa názoru krajského súdu neobstojí ani súvisiaca argumentácia sťažovateľa, že použitý agent polície zabezpečil dôkaz o novej, dovtedy ani len nepredpokladanej trestnej činnosti vo všetkých podstatných znakoch odlišnej od tej, ktorá tvorila podstatu uznesenia o začatí trestného stíhania, v ktorom bol agent ako inštitút Trestného poriadku nasadený, čo má podľa názoru sťažovateľa za následok aj nezákonnosť použitia týchto procesných inštitútov, resp. v tejto veci zabezpečených a vykonaných dôkazov. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. Tpj 47/2019 z 23. septembra 2019 (publikované pod č. 33/2019) týkajúce sa otázky, či sa uznesenie o začatí trestného stíhania môže týkať skutku, pri ktorom sa predpokladá, že už bol spáchaný ako trestný čin, alebo aj skutku, ktorého spáchanie ako trestného činu sa ešte len v budúcnosti predpokladá. V zmysle tohto stanoviska pritom postup pred začatím trestného stíhania môže byť zameraný na objasňovanie a dokazovanie činu, ktorý sa už stal, pokiaľ zistené skutočnosti dosiaľ neumožňujú sformulovať skutok aspoň podľa kritérií § 199 ods. 3 Trestného poriadku – môže teda ísť aj o podozrenie z páchania trestnej činnosti určitého druhu; také podozrenie sa z povahy veci týka aj ďalších čiastkových útokov už sčasti trestným stíhaním pokrytého pokračovacieho trestného činu. Nie je vylúčený ani predpoklad spáchania konkrétneho činu v budúcnosti, resp. zameranie rámcového podozrenia do budúcnosti.

16. Pokiaľ ide o existenciu dôvodu tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku u sťažovateľa, krajský súd tento dôvod považoval u sťažovateľa za daný, a to napriek jeho námietke, že tento dôvod väzby nie je možné oprieť len o hrozbu možného uloženia vysokého trestu obvinenému vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti, z ktorej spáchania je nateraz dôvodne podozrivý, ale musia k tomuto dôvodu pristúpiť ešte iné konkrétne skutočnosti. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že rozhodovacia prax súdov považuje v úplne počiatocnom štádiu dokazovania (čo platí aj pre sťažovateľov prípad) hrozbu vysokým trestom za dôvod postačujúci pre naplnenie obavy v prípade prepustenia obvineného na slobodu z možného útoku v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu či dokonca hroziacemu trestu. Hrozba vysokého trestu však nemôže byť dôvodom, rozhodujúcou skutočnosťou na dlhšie trvajúcu väzbu. Krajský súd zároveň zdôraznil, že aj z rozhodovacej činnosti EŠLP vo vzťahu k čl. 5 ods. 3 dohovoru vyplýva, že dôvodné podozrenie zo spáchania závažného trestného činu spoločne s hrozbou vysokého trestu je potrebné považovať za dostatočný a spôsobilý väzobný dôvod, aj keď dočasný a v počiatocných štádiách trestného stíhania. Záujmy štátu, akými sú napr. jeho bezpečnosť, vynútitelnosť práva, udržanie verejného poriadku (čo tiež vyžaduje, aby boli trestné činy potrestané) a potreba náležitého výkonu spravodlivosti, vyžadujú aj určitú obeť na strane osobnej slobody jedinca. Keďže ale osobná sloboda je jedným zo základov demokratickej spoločnosti, musí byť dodržaná primeraná a spravodlivá rovnováha medzi záujmami štátu a právom na osobnú slobodu. Na tento účel im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé tvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich vo väzobných rozhodnutiach.

Vychádzajúc z uvedených východísk, krajský súd konštatoval, že pre naplnenie dôvodu tzv. útekovvej väzby u sťažovateľa nestačí len konštatovanie, že mu hrozí vysoký trest odňatia slobody (na 7 až 10 rokov), ale zároveň je vždy potrebné hodnotiť aj mieru intenzity, akou je naplnené dôvodné podozrenie zo spáchania stíhanej trestnej činnosti, ktorej závažnosť odzrkadľuje zákonodarcom ustanovený rozsah trestnej sadzby, v rámci ktorej má možnosť súd ukladať prípadný trest odňatia slobody, ktorý je v takýchto prípadoch vždy spojený aj s jeho výkonom (I. ÚS 162/2016). Podľa názoru krajského súdu v posudzovanom prípade zabezpečené dôkazy (pričom platí, že bude ešte len v ďalšom štádiu dokazovania hodnotený rozsah spáchanej trestnej činnosti sťažovateľom, a to aj z pohľadu vecí – zbraní, streliva a ďalších komponentov – zaistených pri domových prehliadkach a prehliadkach iných priestorov u sťažovateľa) reálne zvyšujú mieru naplnenia dôvodného podozrenia zo spáchania závažnej trestnej činnosti sťažovateľom, čím zvyšujú aj dôvodnú obavu, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by mohol ujsť, a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu, resp. možnému hroziacemu trestu odňatia slobody, čo zodpovedá dôvodom podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

17. Pokiaľ ide o existenciu dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa, krajský súd konštatoval obavu, že sťažovateľ by v prípade prepustenia na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, a odôvodňuje ju najmä samotná povaha a závažnosť stíhaného skutku, spôsob a okolnosti, za ktorých k spáchaniu tohto skutku došlo, a čiastočne aj samotná osoba sťažovateľa. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že bolo preukázané dôvodné podozrenie, že sťažovateľ sa dlhodobo vedome dopúšťal konania, z ktorého spáchania je dôvodne podozrivý s „úprimným“ presvedčením, že nekoná nič nezákonné (ako to sťažovateľ verbalizuje), dokonca vedomý si, že ho má „sledovať“ polícia, pričom, ako aj z prepisov obrazovo-zvukových záznamov pri komunikácii z agentom polície vyplýva, sám seba vnímal ako posledného (lebo všetkých už „pobrali“), ktorý ešte zostal na trhu a má takýto tovar k dispozícii. Trestnej činnosti sa mal dopúšťať tak, že si svoju činnosť vopred plánoval a zjavne koordinoval aj s inými osobami, používal pritom na komunikáciu rôzne aplikácie zo sociálnych sietí, aby nemohol byť zistený skutočný obsah komunikácie, a to nielen s osobami obchodujúcimi na území Slovenskej republiky, ale napr. aj s osobami, s ktorými mal obchodovať v Rakúsku, resp. v Holandsku, ktoré sú tiež dôvodne podozrivé zo spáchania závažnej (aj násilnej či drogovej) trestnej činnosti, pri ktorej mali byť použité sťažovateľom na Slovensku zakúpené a následne upravené zbrane na riadnu, tzv. ostrú strelbu. Krajský súd zároveň konštatoval, že aj keď sťažovateľ deklaruje, že sprostredkovanie predaja takto upravených zbraní nemalo byť jeho jediným, resp. primárnym príjmom, všetky ním uvádzané skutočnosti (pasívny príjem z prenájmu nehnuteľností, príjem priateľky, ktorá mala zamestnania viackrát meniť) okrem príjmu z opatrovania babky bude potrebné ešte v ďalšom dokazovaní overiť tak, aby bolo možné jednoznačne vylúčiť dôvodné podozrenie, že príjem z predaja takto upravených zbraní aj s komponentmi k nim dodávanými nebol jeho jediným rozhodujúcim príjmom. Zároveň platí, že tvrdenie sťažovateľa o ním predpokladanej legálnosti následného postupu osôb (zákazníkov), ktorým takéto zbrane predáva, je zásadne spochybnené už len výsledkami cezhraničnej policajnej spolupráce (ktoré boli vlastne podnetom na sledovanie osoby sťažovateľa) a sťažovateľovými aktivitami pri a po nákupe už prerobených zbraní, ich následným predajom po ich úprave, keďže tieto zbrane boli zjavne ako neregistrované použité

pri rôznych formách, či už drogovej, no predovšetkým násilnej trestnej činnosti (lúpežné prepadnutia).

Krajský súd zároveň poukázal aj na skutočnosť, že sťažovateľ má v registri trestov jeden záznam – rozsudkom okresného súdu č. k. 33 T 137/2009 z 18. januára 2010 bol uznaný vinným zo zločinu nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1 a 2 Trestného zákona, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, pričom výkon mu bol odložený na skúšobnú dobu troch rokov, ktorý mu bol odpustený amnestiou 2. januára 2013 a na sťažovateľa sa teda hľadí akoby nebol odsúdený. Krajský súd v tejto súvislosti zdôraznil, že samotná okolnosť, že u sťažovateľa platí „fikcia neodsúdenia“, neznamená, že nastala okolnosť, ktorá by tzv. „zahladila“ aj skutočnosť, že sťažovateľ sa dopustil totožnej úmyselnej trestnej činnosti, a to v takej intenzite závažnosti, že bol súdnym rozsudkom uznaný vinným a bol mu zato ukladaný trest, čo tiež svedčí o jeho postoji k dodržiavaniu zákona a všeobecných spoločenských pravidiel správania. Všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne sú podľa názoru krajského súdu konkrétnymi skutočnosťami, ktoré u sťažovateľa v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vyvolávajú obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti alebo vykonania trestného činu, ktorým hrozil.

18. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že vyšetrovatelka a ani okresný súd sťažovateľovi neumožnili oboznámiť sa s celým obsahom vyšetrovacieho spisu, krajský súd dal za pravdu sťažovateľovi, že pred rozhodnutím okresného súdu – pokiaľ tomu nebránili konkrétne skutočnosti týkajúce sa štandardného taktického postupu orgánov činných v trestnom konaní v rámci vyšetrovania, keďže priebeh prípravného konania má predovšetkým neverejný charakter – bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní, prokurátora či napokon aj okresného súdu umožniť sťažovateľovi oboznámiť sa s obsahom dosiaľ zhromaždených dôkazov, aby mohol riadne realizovať svoje právo na obhajobu. V tejto súvislosti však krajský súd zároveň konštatoval, že z obsahu spisu zistil, že sťažovateľov obhajca mal možnosť byť účastný na úkonoch trestného stíhania od vznesenia obvinenia sťažovateľovi, čoho dôkazom je jeho účasť pri výsluchu sťažovateľa či realizovaných prehliadkach bytových, ako aj nebytových priestorov, resp. motorových vozidiel, ktoré mal sťažovateľ používať. Krajský súd taktiež poukázal na to, že po rozhodnutí okresného súdu bol sťažovateľovi prostredníctvom jeho obhajcu prístupný celý spisový materiál, ako to plynie z úradného záznamu na č. l. 33, podľa ktorého bolo 20. septembra 2021 umožnené advokátovi JUDr. Lukášovi Polákovi nahliadnuť do spisu, a to v čase od 9.30 h do 11.30 h, čo sa odzrkadlilo aj v rozsiahlom obsahu písomnej sťažnosti sťažovateľa podanej prostredníctvom obhajcu, v ktorej zo svojho pohľadu detailne a vyčerpávajúco hodnotí nateraz zhromaždené dôkazy z hľadiska dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa a rovnako tak existenciu skutočností (ne)odôvodňujúcich väzobné stíhanie sťažovateľa, ktorá bola pre krajský súd aj podkladom pre prieskum sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu.

Vychádzajúc zo zistenia, že v rámci sťažnostného konania mal obhajca sťažovateľa umožnené nahliadnuť do spisu v rozsahu, v akom to uznal za vhodné, a oboznámiť sa s obsahom dosiaľ zhromaždených dôkazov ešte pred rozhodnutím krajského súdu, čo je aj zrejmé z obsahu písomne odôvodnenej sťažnosti podanej proti rozhodnutiu okresného súdu, došlo podľa názoru krajského súdu k zhojeniu tohto nesprávneho postupu orgánov činných v trestnom konaní, prokurátora

a okresného súdu, keďže si sťažovateľ mohol v tomto štádiu konania za danej situácie riadne uplatniť právo na obhajobu.

19. Z uvedenej argumentácie krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa zaoberal všetkými právnymi, ako aj skutkovými otázkami podstatnými pre rozhodnutie o osobnej slobode sťažovateľa a na jeho námietky dal dostatočné odpovede. Zo záverov, ku ktorým krajský súd dospel pri posudzovaní podmienok väzby sťažovateľa v jeho trestnej veci, nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Krajský súd vymedzil dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku jeho zákonným pomenovaním a na podporu svojich záverov poukázal na konkrétne skutočnosti vyplývajúce z trestného spisu. Argumenty krajského súdu vyznievajú presvedčivo a podľa názoru ústavného súdu sú primeraným zdôvodnením potreby väzobného stíhania sťažovateľa, ako to vyplýva aj z komentovaného znenia dohovoru, podľa ktorého *argumentum a simili* „... zbavení svobody stěžovatele nemůže být vnímáno jako svévolné, jestliže vnitrostátní soud uvedl určité důvody pro pokračování vazby, ledaže by uváděné důvody byly mimořádně lakonické a bez jakéhokoli odkazu na ustanovení zákona, které by zbavení stěžovatele svobody dovolovalo [viz Khudoyorov proti Rusku, rozsudek, 8. 11. 2005, č. 6847/02, § 131 a 157, srov. též Miminoshvili proti Rusku, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 20197/03, bod 69].“ (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 479.).

20. Právne závery odôvodnenia napadnutého väzobného rozhodnutia krajského súdu korešpondujú so skutkovými zisteniami a tieto zistenia nie sú výsledkom svojvôle. Krajským súdom prezentovaná interpretácia jednotlivých ustanovení aplikovaných právnych noriem (príslušných ustanovení Trestného poriadku o väzobnom rozhodovaní) nijako nepopiera ich účel a zmysel, a teda má z hľadiska ich ústavnej konformnosti akceptovateľnú podobu. Krajský súd sa teda posúdením väzobnej veci sťažovateľa zaoberal dostatočne, náležite a primerane, pričom poskytol náležitú odpoveď na všetky kľúčové námietky sťažovateľa, a to vrátane jeho námietky, že vyšetrovatelka a ani okresný súd sťažovateľovi neumožnili oboznámiť sa s celým obsahom vyšetrovacieho spisu. V súvislosti s touto námietkou ústavný súd zdôrazňuje, že po rozhodnutí okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby mal sťažovateľ možnosť oboznámiť sa (prostredníctvom svojho obhajcu) s predmetným vyšetrovacím spisom, ktorú sťažovateľov obhajca aj reálne využil, a teda, vyhodnotiac individuálne okolnosti tohto prípadu, ústavný súd konštatuje, že v rámci rozhodovania všeobecných súdov (ktoré je potrebné hodnotiť ako jeden celok) o väzbe sťažovateľa nebolo právo sťažovateľa na obhajobu reálne zmarené. Skutkové okolnosti prípadu, na ktoré je v zmysle svojej judikatúry ústavný súd v každom jednotlivom prípade povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať, preto nesvedčia v prospech vyslovenia porušenia práva sťažovateľa na obhajobu.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k zákonom predpokladaným dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku, pre ktoré bol sťažovateľ obmedzený na osobnej slobode, nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci s dôsledkom porušenia základného

práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy. Krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov podporených vykonaným dokazovaním, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

22. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy:

23. Pokiaľ ide o námietku porušenia základných práv podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy napadnutým postupom, resp. napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť ESĽP a tiež na judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07), podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Vychádzajúc z uvedeného, označené články ústavy a dohovoru sa na väzobné konanie nevzťahujú, pričom sú jednotlivé procesné záruky z označených článkov vyplývajúce inkorporované priamo do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na režim rozhodovania o väzbe.

24. Ústavný súd preto konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. napadnutým uznesením krajského súdu a čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 3 ústavy z dôvodu ich neaplikovateľnosti v predmetnej veci. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru:

25. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru v kontexte argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti, ústavný súd upriamuje pozornosť na ustálenú judikatúru ESĽP, podľa ktorej ustanovenie čl. 5 ods. 4 dohovoru nie je aplikovateľné na súdnu kontrolu zákonnosti obmedzenia osobnej slobody nasledujúcej bezprostredne po „zatknutí“ (t. j. na prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby), ale je aplikovateľné až na situáciu následnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody (t. j. na rozhodovanie o žiadosti väzobne stíhanej osoby o prepustenie na slobodu a rozhodovanie o jej ponechaní vo väzbe). Na prípad sťažovateľa,

u ktorého išlo o prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby, teda čl. 5 ods. 4 dohovoru aplikovateľný nie je.

26. Pretože neexistuje žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým postupom, resp. napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

27. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu